

НАШЕ

ЖИТТЯ

Газета виходить
щотижня
з липня 1967 року

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 14 (555)

Субота, 1 квітня 1978 року

Ціна 2 коп.

ГАРЯЧЕ СХВАЛЕННЯ

У пресі опубліковано проект Конституції (Основного Закону) Української Радянської Соціалістичної Республіки, поданий Комісією і схвалений в основному Президією Верховної Ради УРСР для винесення на всенародне обговорення в республіці.

НАДИХАЮЧИЙ ДОКУМЕНТ

Шодня вранці, йдучи на роботу, радію оновленню мого древнього міста: гостинно прийняв мешканців шойно споруджений висотний будинок, новим маршрутом рушили тролейбуси...

З притаманною кожній радянській людині гордістю усвідомлюю це, знайомлячись з проектом нової Конституції Української РСР. Кожна стаття, кожен рядок цього надихаючого документу спрямовані на подальший розквіт республіки, нашого Товариства, пройняті турботою про блага її громадян. Всією компактною групою знайомимося ми з ним, обмірковуємо. Думка у всіх одна: новий Основний Закон гідний схвалення.

И. КУНЦ,
робітник компактної групи
Луцького автозаводу.

ПРАВО НА ЩАСТЯ

Кожна стаття проекту нової Конституції УРСР — це найви-

щий вияв турботи уряду про наші високі права і свободи, про дальший розвиток радянської демократії.

Наші діти, як і раніше, будуть безплатно навчатися в школах, училищах, технікумах, інститутах та університетах. Ми наділені правом на працю і вільним вибором професії, правом на житло і відпочинок, іншими правами. А в сумі це і є право на щастя, заможне життя, гарантоване нам державою.

Я і мої друзі по роботі пишаємося цим великим правом трудитися в ім'я дальшого процвітання і зміцнення могутності рідної Вітчизни.

О. НЕЧИПОРЕНКО,
слюсар-інструментальник
Кіровоградського УВП.

СВІТЛІ ОБРІЇ КУЛЬТУРИ

Нас, працівників культзакладів Товариства, особливо радує той факт, що в проекті нової Конституції УРСР узаконено

По всій Україні почалося обговорення проекту нової Конституції. З виробничих об'єднань та УВП, з компактних груп на державних підприємствах, з організацій, культзакладів нашого Товариства надходять повідомлення про те, з яким величезним інтересом зустріли трудящі глухі проект нового Основного Закону УРСР.

положення про охорону і примноження духовних цінностей суспільства, широке їх використання для підвищення культурного рівня радянських людей, розвиток професійної і народної творчості.

Таку турботу ми постійно відчуваємо у своїй практичній діяльності. До послуг членів УТОГ у м. Ворошиловграді чудовий Будинок культури. У художній самодіяльності міста та області бере участь понад 300 чоловік слабчочуючих і глухих. Двом колективам — танцювальному ансамблю «Каблучок» і драматичному колективу — присвоєно звання народних.

Самодіяльна народна творчість членів УТОГ розвивається у нас і в майбутньому, оскільки умови для цього створює держава, а турбота про них передбачена в Основному Законі УРСР.

Л. ЛЮЛЬКО,
директор Ворошиловградського будинку культури.

Позивні „червоної суботи“
На заощаджених матеріалах

Ініціатива передових колективів Москви про проведення комуністичного суботника, присвяченого 108-й річниці від дня народження В. І. Леніна, знайшла гарячу підтримку на Лубенському учбово-виробничому підприємстві. Створено штаб по проведенню суботника, до якого увійшли представники партійної, комсомольської і первинної організацій УТОГ.

Трудівники підприємства вирішили працювати на зекономлених матеріалах і виготовити за день

суботника 1100 одиниць теплового одягу.

Крім цього, намічено впорядкувати територію підприємства: посадити 50 дерев і кущів, розбити дві клумби, обладнати спортивну площадку, підготувати і заасфальтувати 300 квадратних метрів площі. Вирішено провести роботу по благоустрою приміщення підприємства і гуртожитку.

У комуністичному суботнику виявили бажання взяти участь всі трудівники УВП.

П. ПОГРЕБНЯК,
директор Лубенського УВП.

Попрацюємо ударно

Колектив робітників, інженерно-технічних працівників та службовців нашого підприємства гаряче підтримав почин москвичів провести 22 квітня комуністичний суботник, присвячений 108-й річниці з дня народження В. І. Леніна.

В цей день на робочих місцях у цехах трудитиметься 160 чоловік. Кожен з них дав слово попрацювати ударно, значно перевиконати змінне завдання при високій якості роботи. Передбачено випустити продукції на суму тисяча карбованців. Решта 45 осіб наводять порядок у приміщеннях і на території фабрики, садитимуть дерева, висіватимуть насіння квітів.

Керівництво ходом суботника здійснюватиме штаб, який очолює секретар парторганізації, інженер

по техніці безпеки Василь Омелянович Бондарчук. Члени штабу в день суботника перебуватимуть на виробничих дільницях, своїм особистим прикладом запалюватимуть трудівників на високопродуктивну працю.

А. БІЛИЙ,
заст. директора Єнакіївського
УВП з навчально-виховної
роботи.

Донецька обл.

К. О. Левицька вже близько п'ятнадцяти років трудиться на Запорізькому УВП. Ударниця комуністичної праці систематично виконує норми виробітку на 130—135 процентів.

О. С. Трокаль на підприємстві порівняно недавно, але роботу намотувальниці катушок освоїла добре і норми виробітку виконує нарівні з кадровими робітниками. В день комуністичного суботника обидві робітниці вирішили досягти найвищої продуктивності праці.

На знімку: (зліва направо) К. О. Левицька та О. С. Трокаль.

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

ЗАВТРА — ДЕНЬ ГЕОЛОГА

ДОБУВАЧІ ПІДЗЕМНИХ СКАРБІВ

Геологи відзначають своє професійне свято. З якими успіхами прийшли вони до цієї дати? Чим були характерні для колективів галузі перші два роки п'ятиріччя якості і ефективності?

Про це на прохання кореспондента РТАУ М. Новика розповідає міністр геології УРСР П. Ф. ШПАК.

— Сьогодні наша республіка за розвіданими запасами цілого ряду найважливіших видів мінеральної сировини займає провідне місце в країні. Так, наприклад, надра України мають майже 82 проценти загальносоюзних розвіданих запасів марганцевих і понад 33 проценти залізних руд, більш як 28 процентів вугілля. На території УРСР виявлено значні запаси титану, калійних солей, ртуті, а також інших цінних для народного господарства корисних копалин. Отже, трудівникам галузі, образно кажучи, було і є до чого прикласти руки.

Напередодні свята відрядно відзначити, що з завданням перших двох років п'ятиріччя по нарошуванню запасів найважливіших видів копалин, по основних техніко-економічних показниках, впровадженню нової техніки, передової технології геологи справилися достроково. За цей час відкрито, зокрема, 18 родовищ нафти і газу, багато з них — у східних районах республіки, основній зоні цих робіт. Відкрито ще два родовища самородної сірки, одержано позитивні результати при пошуках і розвідці кольорових металів, графіту, каолінів. Тільки в 1977 році для промислового освоєння передано чотири газових і нафтоконденсаторних родовищ, п'ять вугільних ділянок загальною потужністю близько 12 мільйонів тонн, 21 родовище будівельних матеріалів і п'ятнадцять — підземних вод. Вагомим успіхів добились бага-

то виробничих колективів. Трест «Полтаванافتорозвідка» забезпечив, наприклад, торік половину загального приросту запасів нафти і газу республіки, а трест «Укрпівденгеологія» з честю виконав завдання галузі в цілому по приросту запасів залізних руд. Основний обсяг приросту запасів потужностей вугільних ділянок забезпечили трести «Артемгеологія» і «Ворошиловградгеологія». Добрих показників досяг і трест «Київгеологія».

Заслужено похвали також колектив тресту «Укргеофізрозвідка». Як відомо, одне з головних завдань галузі — забезпечити приріст запасів природного газу. Родовища, які не глибоко залягають, нині в основному вже розвідані. Пошуки і розвідка нових ведуть тепер на глибинах 5 і більше кілометрів. Колективу «Укргеофізрозвідки», завдяки умілому застосуванню прогресивних методик, вдалося збільшити кількість перспективних площ для пошуків нафти і газу. Зроблено дуже важливу справу.

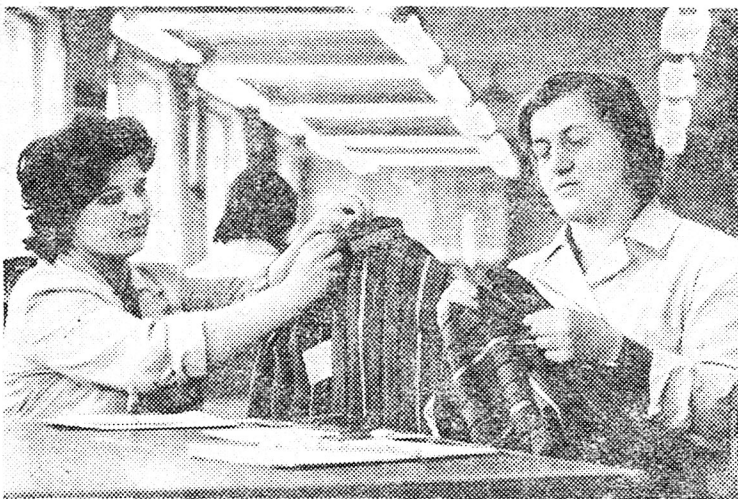
Що це було характерним у нашій роботі? Особливо слід сказати про ритмічність. Постійне випередження графіка міцно увійшло в практику багатьох і багатьох бурових колективів. Дуже красномовно свідчить про це вже така цифра: дворічну програму достроково виконали близько 600 бригад. Високих трудових показників досягли, зокрема, колективи, очолювані відомими майстрами —

Героєм Соціалістичної Праці І. М. Коваленком (Миргородська нафтогазорозвідувальна експедиція), Ф. З. Римаренком (Прилуцька нафторозвідувальна експедиція), І. Ф. Мірошніченком (Горлівська геологорозвідувальна експедиція). Деякі бригади вже працюють у рахунок 1979 року, а на трудовому календарі колективу, очолюваного лауреатом Державної премії СРСР М. Д. Аврамцем, — останній рік п'ятиріччя. На таких рівняються інші.

За доблесну працю в 1977 році державними нагородами відзначено майже сто наших розвідників надр. І тепер серед українських геологів 8 Героїв Соціалістичної Праці, 12 лауреатів Ленінської і 45 лауреатів Державних премій СРСР і УРСР. В їх рядах — 18 заслужених геологів республіки.

Перші місяці нинішнього року показали, що геологи України сповнені рішучості досягти нових рубежів. Дедалі ширшого розмаху в колективах набуває соціалістичне змагання за дострокове виконання завдань десятої п'ятирічки. Так, уже більше як триста бурових бригад включились у змагання за виконання трирічної програми до річниці прийняття Конституції СРСР. План першого кварталу по найважливіших показниках галузь виконала достроково.

Ділом відповідаючи на Лист ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ, геологи республіки, як і всієї країни, розгортають широкий фронт нових робіт докладають зусиль, щоб внести гідний вклад у примноження мінерально-сировинних ресурсів Батьківщини, у зміцнення її економічної могутності.

Кращі контролери готової продукції швейного цеху Львівського підприємства «Силует» (зліва направо) Лариса Василівна Оленяк та Євдокія Василівна Делевіна працюють на передовому потоці. За високі успіхи в змаганні на честь 60-річчя Великого Жовтня цей колектив занесено на Дошку Пошани Червоноармійського району м. Львова.

Фото Є. КУКЛІНА.

УРОЧИСТИЙ МІТИНГ ТРУДЯЩИХ МОСКВИ

На основі широко розгорнутого соціалістичного змагання трудящі нашої Батьківщини ознаменували 60-річчя Великого Жовтня і прийняття нової Конституції СРСР дальшими успіхами в економічному і соціальному розвитку країни. Понад сімсот найкращих трудових колективів — переможців у змаганні за підвищення ефективності виробництва і якості роботи, успішне виконання народногосподарського плану 1977 року — занесено на всеосяжну Дошку пошани. 28 березня на Виставці досягнень народного господарства СРСР у зв'язку з цим відбувся урочистий мітинг трудящих Москви.

Серед присутніх — посланці колективів передових виробничих об'єднань, підприємств промисловості і транспорту, будов, науково-дослідних, проектних, конструкторських та інших організацій і установ, вузів, трудівники Підмосков'я, представники партійних, радянських, профспілкових, комсомольських організацій.

Учасники мітингу висловили впевненість у тому, що трудящі всіх галузей народного господарства, втілюючи в життя історичні рішення XXV з'їзду партії, грудневого (1977 р.) Пленуму ЦК КПРС, доб'ються нових успіхів у комуністичному будівництві.

(ТАРС)

Партійне життя: стиль роботи

Минуло понад п'ять місяців з того часу, коли комуністи Сімферопольського УВП підбили підсумки своєї роботи, виявили недоліки в діяльності партійної організації, накреслили заходи по їх усуненню.

Про те, як партійна організація у своїй практичній роботі реалізує критичні зауваження і пропозиції комуністів, йшла мова на зборах, що відбулися недавно. З доповіддю виступив секретар партійної організації А. П. Попович. Він відзначив, що вся діяльність комуністів була спрямована на забезпечення виконання державних планів по всіх техніко-економічних показниках. Досягнуто непоганих результатів. Планові завдання п'яти місяців, які минули після звітів і виборів, здійснено успішно. Приклад авангардної ролі показують комуністи Л. М. Опалінська, Л. Р. Кренц, Л. Ф. Баталова та інші.

Партійна організація постійно тримає в полі зору питання соціалістичного змагання, підвищення ідейно-теоретичного рівня робітників і службовців підприємства, поліпшення умов праці і побуту трудівників, стан культури виробництва, підвищення ефективності і якості роботи, а також ощадливе витрачання сировини, матеріалів і електроенергії. Всі ці завдання партійна організація вирішує у тісному зв'язку з профспілковою, комсомольською і первинною організацією УТОГ.

Зборами затверджено перспективний план роботи парторганізації на 1977—1978 роки, в якому передбачено ряд заходів, спрямованих на підвищення активності комуністів, дальший розвиток

внутріпартійної демократії, зміцнення дисципліни, зростання і зміцнення партійних рядів, виховання молодих комуністів, на вдосконалення контролю за господарською діяльністю адміністрації. Крім того, планом передбачено підвищення рівня партійного керівництва діяльністю масових організацій, забезпечення цілеспрямованої роботи комуністів по оволодінню марксистсько-ленінською теорією, на вдосконалення методів керівництва виробничою діяльністю підприємства. Всі пункти плану в основному виконані.

В цьому році на підприємстві значно краще організовано соціалістичне змагання. Уточнено і заново розроблено умови для його учасників, більш конкретно і цілеспрямовано підбивають підсумки. Всі інженерно-технічні працівники і службовці розробили свої творчі плани.

Особливістю трудового суперництва на підприємстві в нинішньому році є те, що в соціалістичні зобов'язання робітників, інженерно-технічних працівників, бригад, цехів внесено не тільки чисто виробничі показники, а й питання соціально-виховного характеру. Це, зокрема, підвищення виробничої кваліфікації, загальноосвітніх, політичних і спеціальних знань, виконання вимог морального кодексу, дисципліна і якість праці.

Партійна організація постійно приділяє велику увагу вихованню комуністичного ставлення до праці, вже досягнуто певних успіхів. На підприємстві налічується 115 ударників комуністичної праці, або 60 процентів від усіх працюючих, 54 чоловіки борються за це високе звання.

У справі морального виховання партійна організація працює над тим, щоб кожному трудівникові

визначити його місце у перетворенні в життя рішень XXV з'їзду КПРС. Нинішня п'ятирічка є п'ятирічкою ефективності і якості. А тому, боротьба за якість — це не тільки проблема економічна, але й моральна. Не можна добитися якості і ефективної роботи без сумлінного ставлення людей до своєї справи, без творчості, без міцної дисципліни, без непримиренності до безгосподарності, рвачтва.

Виховання цих якостей у трудівників партійна організація, вирішує комплексно, забезпечуючи єдність ідейно-політичного, трудового і морального виховання. Всі робітники, інженерно-технічні працівники і службовці охоплені тим або іншим видом навчання. На підприємстві працюють школи: комуністичної праці, економічних знань, наставників, передового досвіду; групи по вивченню актуальних питань внутрішньої і зовнішньої політики КПРС, технічного, комсомольського навчання.

У вечірній середній школі навчається кожний сьомий чоловік з молодих робітників підприємства і два чоловіки — в технікумах. Заняття в школах і групах проводяться чітко за планом. Партійна організація постійно здійснює контроль за відвідуванням занять слухачами і підготовкою до них керівників. У цьому році зривів і переносів занять не було. Всі вони проходили на високому ідейно-теоретичному рівні.

Однак, доповідь і комуністи Л. М. Опалінська, Г. М. Люткин, М. К. Капітонов та інші, які виступили, зупинилися на тих невирішених питаннях і невиконаних критичних зауваженнях, що були висловлені на зборах. Наприклад, було піддано критиці голову групи народного контролю комуніста А. Ф. Романова за відсутність плановості в роботі, наочності, належного аналізу результатів перевірок. Новообраний склад групи народних контролерів на чолі з комуністом Л. Ф. Баталовою хоч і усунув ряд недоліків у роботі, все ж недостатньо веде боротьбу за економне витрачання сировини, матеріалів і електроенергії. Щодо ідейно-виховної роботи, то, незважаючи на деяке поліпшення, парторганізація ще не добила охоплення своїм впливом деякої частини робітників підприємства.

На звітно-виборних зборах відзначався недостатній рівень стійкої преси підприємства. Для поліпшення — обрано новий склад редколегії, проведено нараду її членів, для кожного з них розроб-

лено і визначено завдання, а також затверджено план роботи на 1978 рік. Однак, помітного зрушення поки що немає, стійкість неоперативно реагує на події, які відбуваються на підприємстві, недостатньо веде боротьбу за ефективність і якість роботи всіх ланок виробництва, боротьбу з окремими аморальними явищами. На зборах прийнято рішення, спрямоване на поліпшення роботи редколегії.

Комуністи критикували секретаря парторганізації А. П. Поповича за недостатню допомогу голові первинної організації УТОГ. Треба сказати, що після звітно-виборних партійних зборів робота первинної організації Товариства помітно поліпшилась. Розроблено конкретний план її роботи, де передбачено проведення ряду оздоровчих заходів — екскурсій по місцях бойової і трудової слави, туристичні походи, виїзди на море, проведення заходів по ідейно-виховній роботі і т. д. Виконання плану перебуває під постійним контролем парторганізації.

Значно поліпшено роботу з мешканцями гуртожитку. Для них проводять доповіді, бесіди, відповіді на політичні, економічні, соціальні, педагогічні, медичні та інші запитання. До проведення цих заходів залучають добре підготовлених лекторів з міського товариства «Знання» та інших спеціалістів.

Збори прийняли розгорнуте рішення по усуненню окремих недоліків у роботі парторганізації з зазначенням конкретних строків і виконавців.

М. КАПІТОНОВ,
заст. секретаря парторганізації
з ідейно-виховної роботи Сімферопольського УВП.

ПРАВОФЛАНГОВІ П'ЯТИРІЧКИ

З перевиконанням завдань

Ірина Іванівна Федорович прийшла на Чернівецьке учбово-виробниче підприємство 15 років тому після закінчення школи тугорухлих. Нині вона одна з кращих робітниць у колективі, правохлангова соціалістичного змагання. За час роботи оволоділа кількома професіями. Спочатку працювала швачкою-мотористкою, потім шила ватні ковдри, була плетильницею, а останні кілька років — контролер-накатник пакувальної дільниці.

Передова робітниця рік у рік добивається високих виробничих показників. Наприклад, у минулому, ювілейному, вона виконала особисте завдання двох років п'ятирічки до 7 листопада. Її сумлінну працю відзначено Грамотою Центрального правління УТОГ і грошовою премією.

Добрий старт взяла Ірина Іванівна і в нинішньому, третьому, році десятої п'ятирічки. Зокрема, завдання трьох місяців виконала на 130 процентів, всю продукцію видала першим сортом.

Добрим словом відгукуються про І. І. Федорович старший майстер пакувальної дільниці Авдора Іванівна Моргач. Всі 25 чоловік моєї зміни трудяться старанно, говорить вона, але особливою наполегливістю відзначається Ірина Іванівна. Вона — ударник кому-

ністичної праці, гідно несе це високе звання. На 1978 рік взяла зобов'язання здійснити свою виробничу програму до 20 листопада, але високі темпи роботи дають підстави гадати, що з своїм завданням вона справиться не пізніше, як 7 жовтня — тобто до чершої річниці нової Конституції СРСР. В зобов'язанні Ірини Іванівни значиться також добитися того, щоб працювати з особистим клеймом, навчити цього року своїй професії одну молодшу робітницю, брати активну участь в громадській роботі. Ірина Іванівна член цехового комітету профспілки, допомагає колективу у вирішенні багатьох виробничих питань.

— Я змагаюся з своєю подругою по професії А. Є. Заворотною, — говорить Ірина Іванівна. — Успіхи бувають перемінні, але незаперечно одне: трудове суперництво підносить настрій, викликає бажання працювати краще, добиватися ще вищих виробничих показників.

Немає сумніву в тому, що нинішній рік принесе І. І. Федорович ще більші трудові здобутки, ніж попередні роки.

Г. ВЛАСОВ.

На знімку: Ірина Іванівна Федорович за роботою.

Фото О. СТЕПАНЮКА.

Працівники Ялтинського міжрайвідділу УТОГ провели в минулому році значну роботу по мобілізації членів Товариства на виконання виробничих завдань і соціалістичних зобов'язань. Всі глухі наполегливо працюють на своїх робочих місцях, серед них немає жодного, хто б не виконував змінних завдань. Багато з них, зокрема, Галина Чепуріна, Василь Яскевич, Федір Лещенко мають урядові нагороди, 19 осіб носять високе звання ударника комуністичної праці. Серед них Богдан Лютий, Дмитро Анчиловський, Ольга Стеценко та інші.

Великий приплив трудової творчої енергії викликав серед членів УТОГ міжрайвідділу Лист ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ про розгортання соціалістичного змагання за успішне виконання плану 1978 року. Глухі трудівники добре розуміють нинішні вимоги і сьогодні прагнуть працювати краще, ніж учора, а завтра краще, ніж сьогодні.

Про все це йшлося у доповіді голови міжрайвідділу УТОГ, ветерана Товариства Марії Павліної Майко на звітно-виборній конференції, яка відбулася недавно.

Велика допомога подається членам Товариства у трудовлашту-

ЗВІТИ І ВИБОРИ В УТОГ

Зростає трудова активність

ванні, влаштуванні їх дітей у дитячі садки та інших питаннях. Особливо відчують про себе турботу сільські трудівники, зокрема, у справі забезпечення житлом, ремонту, пенсійному забезпеченні. Жодна із заяв, що надійшли, не залишилась поза увагою. А все це сприяє підвищенню їх трудової активності.

За звітний період проведено 24 засідання правління, вісім загальних зборів, два зльоти передовиків виробництва з участю трудівників сільської місцевості, дві наради. Відбулися урочисті вечори, присвячені святкам і знаменним датам, на які запрошували ветеранів Великої Вітчизняної війни та праці. Наприклад, гостями клубу були виноградарі Н. Кістурська і О. Стеценко, тютюнники Г. Пушкова та інші.

Особливе місце відводилось політико-виховній роботі. Глухі трудівники взяли активну участь в обговоренні проекту нової Конституції СРСР, з ними проводились співбесіди, влаштовувались мімічні читання газет, переклади новин з телеекрана, кінофільмів.

Найбільш болюче питання в ро-

боті міжрайвідділу — художня самодіяльність. Хоч аматори сцени непогано виступали в концертах в Керчі, Сімферополі, Києві, а окремі з них навіть зайняли призові місця в нагородженні грамотами та грошовими преміями, як наприклад, член правління Валентина Потапова і робітник об'єднання «Таврія» Дмитро Горпинченко, все ж робота гуртків художньої самодіяльності залишає бажати кращого. Особливо відчувається відсутність художнього керівника.

Про це наголошувалося як у доповіді, так і виступах, зокрема, члена президії обласного відділу УТОГ Н. В. Мельникової. На конференції виступили, вказавши на досягнення і недоліки в роботі міжрайвідділу, також робітниця об'єднання «Таврія» Л. Горпинченко, пенсіонерка П. Одинцова, члени Товариства В. Чугунаєв, Д. Горпинченко, Р. Лютий, В. Потапова та інші.

Головою правління міжрайвідділу УТОГ знову обрано М. П. Майко.

Р. СКОВОРОДНИКОВ.

Кримська обл.

Девіз: ударна праця

Нещодавно в приміщенні клубу відбулася звітно-виборна конференція Бердичівського міжрайвідділу УТОГ. Перед її початком голова Житомирського обласного відділу УТОГ Олександра Дмитрівна Тверська прочитала лекцію про міжнародне становище.

На конференції були присутні представники восьми первинних організацій: Іванопільської, Бердичівської, Чуднівської, Любарської, Ружинської та інших. Всього 60 чоловік від 272 членів УТОГ.

На порядку денному такі питання: звіт голови міжрайвідділу УТОГ, звіт голови ревізійної ко-

місії, вибори членів правління і ревізійної комісії, вибори делегатів на обласну конференцію.

В обговоренні звітів взяло участь одинадцять чоловік, які відзначили краще в роботі відділу і вказали на недоліки. Конференція визнала роботу міжрайвідділу задовільною.

У прийнятій постанові сказано, що члени УТОГ з честю виконують соціалістичні зобов'язання третього року п'ятирічки, ударною працею ознаменують річницю прийняття нової Конституції СРСР, виступають рішучо боротьбу з порушниками трудової дисци-

пліни, підвищуватимуть ідейно-політичний рівень.

На конференції обрано правління міжрайвідділу УТОГ до складу якого увійшли: Білецька, Ковпачко, Житчук, Терехова, Яндурська. Головою обрано Л. С. Терехову. До ревізійної комісії увійшли Галицький, Руденко, Купріянов (голова).

Обрано делегатів на Житомирську обласну конференцію, яка відбудеться в квітні.

Конференція Бердичівського міжрайвідділу УТОГ пройшла на високому рівні. Після закінчення її роботи делегати подивились художній фільм.

П. РУДЕНКО.

Житомирська обл.

У механічному цеху Вінницького заводу тракторних агрегатів наполегливо трудиться член нашого Товариства Козновський Іван Вікторович. Ударник комуністичної праці систематично виконує норми виробітку на 130—140 процентів.

Поруч з виробничою діяльністю І. В. Козновський багато уваги приділяє підготовці робітничої зміни.

На знімку: І. В. Козновський за роботою.

Фото М. ПАВЛЕНКА.

Виховуємо зміну

Одним з багатьох завдань, що стоять перед нашим колективом, є закріплення молоді на виробництві, виховання в неї робітничої честі і гордості, колективізму і громадсько-політичної активності. Велику роботу в цьому напрямку здійснюють наставники.

Молодий робітник приходить на підприємство. Знайомство розпочинається з відділу кадрів, де його уважно вислухають, з'ясуують коло інтересів, рівень підготовки. У цеху новачка приймає бригада, тут же відбувається знайомство з шрифтом, котрий буде опікати в перші дні роботи. Потім молодий робітник і наставник укладають договір і беруть на себе зобов'язання. Наставник — підготувати молодого робітника до присвоєння йому розряду і навчити якісно виконувати операції, показувати приклад у комуністичному ставленні до праці, вчити за принципом: «Роби, як я», бути зразком для молоді на виробництві і в побуті; підопічний — чесно і сумлінно вивчити свою професію, берегти інструмент, тримати у зразковій чистоті робоче місце, виконувати норми не менш як на 102—105 процентів при хорошій якості, бути прикладом у праці, брати активну участь у громадському житті, боротися за звання ударника комуністичної праці, підвищувати свій ідейно-політичний та загально-освітній рівень. Після закінчення навчання учнів посвячують у робітничий клас.

Передовики виробництва, ветерани праці приділяють особливу увагу ідейній загартованості молоді трудової зміни. Саме життя викликало необхідність організувати змагання між наставниками. Підсумки його підводять у бригадах спільно з радою наставників. Ті наставники, які перемогли у змаганні, одержують грошову винагороду, їх імена заносяться на Дошку Пошани.

Так, переможцями за минулий рік вийшли наставники Н. К. Бережани, М. Є. Кулько, О. Г. Дорожко, С. П. Литвин, Т. А. Гостра, С. В. Колісниченко та багато інших. Згідно умов змагання всім переможцям вручено премії в розмірі 20 карбованців.

Визначено і кращих молодих робітників. Це Н. Сало, Є. Філенко, Л. Стародуб, Н. Чубенко, О. Козирка та інших. Їх нагороджено грамотами та подарунками.

Невдовзі положення про наставників зазнає змін, будуть внесені додаткові пункти, що викликати муть зацікавленість працювати з молодими. Сподіваємось, що робота наставників на нашому УВП-1 стане ще кращою і вони виховують гідну зміну.

Н. ТЕЛЮКОВА,
заст. директора Полтавського УВП-1.

ЯКУ ОБРАТИ ПРОФЕСІЮ? *

Питання номер один

Справа професійно-технічного навчання і профорієнтації учнів спецшкіл-інтернатів та їх батьків — одне з важливих питань у роботі Товариства глухих. Цілком правильно ставить його Г. Кузуб у статті «Яку обрати професію?», що опублікована в «Нашому житті».

Я повністю згоден з Г. П. Кузубом у тому, що треба вирішити питання підготовки і трудовлаштування випускників Дніпропетровського промислово-економічного технікуму і Київського технікуму легкої промисловості. На сьогодні тільки в Дніпропетровській області таких спеціалістів, які працюють не за фахом, налічується більше двох десятків. У 1978—1980 роках Дніпропетровський технікум випустить ще 62 чоловіки. Природно, що в системі УТОГ не буде потреби в такій кількості цих спеціалістів.

Питання підготовки висококваліфікованих робітничих кадрів для

підприємств Товариства, державної промисловості і сільського господарства повинні стати проблемою номер один для всіх керівників підприємств державної промисловості, де є великі компактні групи глухих робітників. На мій погляд, необхідно створити при одному-двох об'єднаннях нашого Товариства професійно-технічні училища на основі кооперації засобів інших об'єднань та УВП. Можливо, вже в цьому році слід створити кілька груп глухих при професійно-технічних училищах, що є на великих державних заводах, таких як Південний машинобудівний завод, Харківський завод імені Малишева та інші. При цьому потрібних спеціалістів ПТУ зможуть готувати і для УВП та об'єднань, частково використовуючи на навчання кошти підприємств УТОГ.

На початку вересня цього року на базі спецшкіл-інтернатів для

глухих і туговуких дітей м. Дніпропетровська Міністерством освіти СРСР буде проведено семінар для всіх директорів спецшкіл з ухилом професійно-технічного навчання глухих і туговуких дітей. Вважаю, що на такому семінарі доречно було б виступити з метою обміну досвідом у справі організації професійно-технічного навчання найстарішим директорам УВП і об'єднань УТОГ. Це питання слід заздалегідь погодити з Міністерством освіти СРСР.

У зв'язку з труднощами, що виникають у справі трудовлаштування глухих на підприємства державної промисловості, варто перевидати збірник матеріалів «Робота серед глухих робітників і службовців» (Профвидав, 1966 р., під редакцією Н. А. Бусилаєва), опустивши з нього деякі застарілі рекомендації.

В. ДРУЖИНІН,
голова Дніпропетровського об'єднання УТОГ.

Щоб з найбільшою користю

галейних, свердлильних, шліфувальних, заточувальних, на механічних пресах, а також їх налагодку. Трудяться глухі і в електро-технічній, взуттєвій, швейній, трикотажній, текстильній, шкіряній, хімічній, харчовій та інших галузях промисловості. Останнім часом їх працю почали застосовувати і на будівництві.

Проте не всі нечуючі трудівники знають професії, за якими вони можуть працювати. Тому, як правильно наголошує Г. Кузуб, слід скласти перелік цих професій і направити його на місця, в першу чергу головам лікарських комісій (ЛТЕК). Правильно підкреслюється в статті «Яку обрати професію?», що справою трудовлаштування повинні займатись і відповідні міністерства та відомства.

Згоден я з Г. Кузубом і в тому, що профорієнтацію слід розпочинати ще в спецшколах-інтернатах.

Цією справою повинні займатись педагоги, вихователі, наставники, які з перших років навчання найкраще знають особливості розвитку і нахили тієї чи іншої глухотини і можуть порадишити їй найбільш підходящу професію, що дасть їй можливість трудитися з найбільшою користю для суспільства.

Після закінчення шкіл-інтернатів, на мій погляд, найкраще направляти учнів безпосередньо на виробництво, туди, де найбільш потрібні їх руки, закріплювати за ними наставників, оточувати всебічною турботою.

Всі ці заходи сприятимуть закріпленню молодих трудівників на постійних місцях, що є однією з важливих умов спільного успіху.

І. ПРИШЛЯК,
голова первинної організації УТОГ.

м. Бережани,
Тернопільської обл.

НАЗИВАЄМО АДРЕСИ ДОСВІДУ

ПРИЛУЧЕННЯ ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

На цих уроках навіть зовсім непосидючі діти забувають про пустощі. Занять завжди чекають з особливим інтересом. От і тепер повідомлення класного керівника про те, що наступний урок відбувається на заводі «Комунар», восьмикласники Лубенської школи № 3 зустріли з захопленням. І хоча під час занять не встигав звичайний шум верстатів, а навколо було стільки цікавого, Михайлу Миколайовичу Булатицькому, начальнику механічного цеху № 2, який виступав у ролі вчителя, не довелося вимагати уваги. Тема «Автоматика у виробництві» цілком захопила учнів.

— Для учнів наших шкіл трудові уроки в цехах перестали бути чимось на зразок екскурсій, — говорить завідувач Лубенським міськвнв Галина Дмитрівна Герман. — Уроки ці стали такими ж обов'язковими і звичайними, як з будь-якого іншого предмету.

У цьому переконалися, знайомлячись з роботою по профорієнтації і трудовлаштуванню випускників, що її проводить міська Рада народних депутатів. Зміцненню зв'язків школи з виробництвом у ній відводиться особливе місце. Рішенням міськвиконкому за школами закріплено базові підприємства. Кожний клас має свого шефа — колектив цеху, дільниці.

Питання профорієнтації завжди старанно контролюються депутатами, членами заводської комісії сприяння сім'ї та школі, іншими громадськими організаціями. Під їх наглядом на промислових підприємствах обладнуються спеціальні дільниці і цехи для щорічного навчання робітничих професій

700—800 підлітків. А взагалі всі школярі міста — від першокласників до випускників — часті та бажані гості виробничиків.

Під час минулих канікул 42 учні дев'ятих класів школи № 1 попросилися до шефів — робітників меблевого комбінату. Хлопці пішли у складальний і лісопилний цехи, точили заготовки на верстатах. Дівчата комплектували деталі на дільниці готової продукції. Треба було бачити, з яким захопленням працювали школярі поруч з дорослими!

А починалося все з шкільної майстерні, обладнаної шефами-меблярами. Хлопців нерідко доводиться майже виганяти звідси. У вільний час учнівські бригади виготовили 40 столів для сільських шкіл. Тепер дістали замовлення на меблі від технікумів. Школярі давно стали своїми в цехах комбінату, наставниками їх закріплено кращих виробничиків. Природно, що кожного року випускники школи поповнюють колектив підприємства.

Хорошу майстерню обладнав у школі № 2 завод «Комсомолец». Учні 8—10 класів виготовляють тут тисячі деталей для виробів заводу. І не дивно, що кожний п'ятий молодий робітник підприємства — теж випускник цієї школи.

Ну, а школи № 3 і завод «Комунар» у місті напівжартома називають навчально-виробничим об'єднанням. Тут беруться спільні соціалістичні зобов'язання, погоджуються комплексні плани виховної та профорієнтаційної роботи. Підприємство придбало для своїх підшефних обладнання фізичного і

лінгафонного кабінетів, кіноапаратуру, швейні машини тощо. Діти займаються в гуртках заводського Будинку культури, допомагають поповнювати експозиції музею історії підприємства. Кожний клас має на заводі «свої» цехи і дільниці. Старшокласники проходять тут навчання з спеціальностей токаря і слюсаря. Успішність їх обговорюється нарівні з виробничими справами.

Таких прикладів можна навести багато. У місті силами підприємств обладнано 64 навчальних кабінетів і шкільних майстерні. У кабінеті математики середньої школи № 1 кожний учень має окремий комп'ютер. У школі-інтернаті 170 дівчат вивчають швейну справу. У середній школі № 3 є клас машинопису. Все це зроблено не без участі підприємств. Сотні нині визнаних майстрів своєї справи починали трудовий шлях саме з шкільних майстерень, з уроків у заводських і фабричних цехах.

— З 548 торішніх випускників шкіл близько 300 пішли працювати на підприємства нашого міста, — розповідає заступник голови виконкому міської Ради народних депутатів П. П. Петрик. — Приблизно стільки ж нинішніх уже заявило про намір обрати робітничу професію. Ми прагнемо з перших класів школи прищепити дітям любов до праці, глибоку повагу до людей праці. Різні форми профорієнтації використовують у нашому місті. Але головним ми вважаємо прилучення школярів до життя виробничих колективів.

В. МУЗИЧЕНКО.

м. Лубни,
Полтавської обл.

НА ТЕМИ МОРАЛІ

У ПОШУКАХ

„ЩАСТЯ“

Поезд наближався до Запоріжжя. В одному з вагонів їхав глухий чоловік років 35—36, який щойно відбув покарання. Петро Миколайович Воронов, так звали його, поспішав, але не до місця призначення, а саме до Запоріжжя.

Причина цьому була така: перед звільненням до Воронова підійшов один рецидивіст, якому ще залишилося відбувати довгий строк і поділився своєю таємницею. У дворі одного з будинків Запоріжжя закопано багато грошей — більше трьох тисяч. Чоловік намалював план і ще раз повторив, де і як шукати.

— Мені ще довго сидіти, гроші можуть пропасти. А щоб цього не трапилося їдь, розкопай, — ділився він з Вороновим, — мені певним шляхом передали тільки тисячу, а решта — твої. Роби з ними, що хочеш.

Лежачи на верхній полиці, Воронов мріяв про те, як він розбагатіє. Знову зможе безтурботно пожити. А тисячу можна і передати, все ж таки чоловік більше не просить.

Прибувши до Запоріжжя, Воронов дістав лопату і пізнього вечора звязав копати. Та скільки не копав, а заповітного скарбу так і не знайшовся. Ще раз подивився на план, так і є, між двома деревами. Почав знову копати. На півметра, потім ще глибше. Напружено калатало серце, чоло заливав гарячий піт.

Як же так? — тривожно шепотіли губи. Як же так? Змішуючись з слюзами відчаю, краплі поту падали на розригту землю.

Не пошастило!.. Немає щастя... І безсило опустився на лопату. Назавтра спробував залишитися у місті, почав проситися аби прийняли на роботу і в гуртожиток Запорізького УВП. Але внаслідок ряду поважних причин йому відмовили.

Не знаходячи собі місця, Воронов довго блукав по вулицях, а під вечір здивовано побачив освітлені вікна. Там батьки пестили дітей, люди дивилися передачі, читали книги, відпочивали, вечеряли... У всіх є затишок, сім'я, робота, цікаве життя, а у нього?.. Так ось як можна жити...

Поруч зупинилося кілька робітників з учбово-виробничого підприємства. Вони все зрозуміли. Підійшовши до них, Воронов попросив на дорогу грошей. З гурту вийшов чоловік і натруженою рукою простягнув кілька папірців.

— Бери і запам'ятай, твоє щастя у власних руках. Працюй і живи чесно.

— Так, так, розумію, — відповів схвилювано, — велике спасибі.

І піднявши копір свого пальто, подався в напрямі автобусної зупинки.

З тих пір часто я згадую Воронова. Чи прислухався він до поради старого робітника? Чи знайшов своє щастя в праці? Хочеться вірити, що він обрав саме такий шлях, бо іншого шляху до щастя немає.

С. МОРДУШЕНКО.

Іван Голенко трудиться полірувальником складних профільних деталей у механічному цеху КДВО «Контакт». Ударник комуністичної праці здає продукцію з першого пред'явлення.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

Усміялася сонця блиском,
Зажеврила, мов гладь небес.
В ту хвилину так близько,
близько,
Біля серця відчув тебе.
І потягся, як брость до світла,
Щоб напитись з очей твоїх —
Голубого п'яного літа,
Безтурботних палких утіх.
Утопитись в обіймах щирих,
Щоб в душі зацвіла весна.
Пломенівся садами вирій,
Павутинились мрії в снах,
Бо ця зустріч, бодай і пізня,
Як на яблуні дикий квіт.
Запалила у серці пісню —
Неповторний
Чарівний
Світ.

Іван ГОНТАР.

Розпубила вишня білі сні,
Наче цвіт пахучий коло хати.
Дочекалась синьої весни,
Щоби ще завзятіш квітнути.
Піднімати дивні паруси,
І плити в моря надій безкраї.
Струшують краплиночки роси,
Коли ніч на ранок повертає.
Потім знову бурі навісні,
Ще мороз у саме серце вразить.
Це б мені, як вишня навесні,
В юність повертатися щоразу.

Костянтин ЛАЗАРЕНКО.

Вінницька обл.

Всю многогранность бытия
И то, что сердцу лишь понять,
В одно вмещаю слово я,
В одно большое слово:
Мать.

Микола НИРОВ.

ВСТРЕЧА

Вот и встретились.
Постарели.
Словно вымучив себя,
омудрили.
Только юность
в глазах стоит.
И весна,
и, как сердца отрада,
радость тихая
ясного взгляда
доброту и душевность хранит.

Анатолій СИМОНЕНКО.

Понад десять років трудиться на Лідській взуттєвій фабриці член Білоруського товариства глухих Яніна Антонівна Августинівна.

У робітничому колективі вона здобула авторитет і повагу, на сумлінну трудівницю рівняються інші члени БілТОГ.

На знімку: ударниця комуністичної праці Я. А. Августинівна. Фото М. КОРЖУЄВА.

Гурток образотворчого мистецтва

Цікаво проходять уроки малювання у Миргородській спецшколі-інтернаті для слабобачущих дітей. Для цього тут є спеціальний клас і майстерня, нещодавно збудовані. Микола Васильович Кутюков, викладач художнього факультету Краснодарського держуніверситету, зумів привити дітям любов до різьби по дереву. У класі для малювання виставлені кращі роботи учнів — портрети письменників, сюжети на революційну тематику з національними мотивами, сокири, ключі, шкатулки та інше.

Восьмикласник Вітя Діденко, дев'ятикласники Сергій Денисенко і Володя Веселий, десятикласник Михайло Номеровський уже працюють самостійно. У вільний час їх можна застати в майстерні за роботою. Перед святом 8 Березня діти трудилися особливо наполегливо і зробили матерям подарунки — дерев'яні різьблені шкатулки.

Хто з учнів хоче глибше пізнати секрети художньої творчості, навчитися більше, ніж передбачає шкільна програма, може відвідати гурток образотворчого мистецтва. Роботи гуртківців здобули визнання не тільки в школі, а й на міських та районних виставках, де вони зайняли перші місця.

І. ЛІСАПОВ,
вчитель Миргородської спецшколи-інтернату для слабобачущих дітей.

КЛУБНІ АКТИВІСТИ

В цьому будинку по вулиці Леніна панують затишок і винятковий порядок. Зручні меблі, телевізор, чимала бібліотека, свіжі газети і журнали, стенди і виставки, що розповідають про досягнення країни, республіки, області в різних сферах життя. Є довідкове бюро, а перекладач завжди допоможе розібратись в тому чи іншому питанні. Це Любашівський клуб УТОГ Одеської області.

Люди, об'єднані в ньому, не стоять осторонь нашого бурхливого сьогодення. З повною віддачею сил і змінюючи вони працюють на різних ділянках виробництва. Василь Карпович Тросін — у колгоспі «Зоря комунізму», Федір Юхимович Гринчишин — у райоб'єднанні «Сільгосптехніка», Валентина Олександрівна Тодосієнко — у районній лікарні.

Довгий час трудиться на Любашівському елеваторі хлібопро-

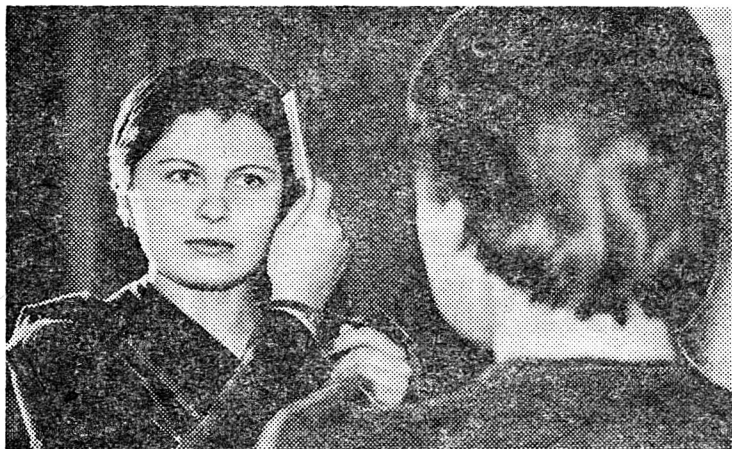
дуктів Микола Іванович Богаченко — глава великої сім'ї. Нещодавно у зв'язку з 55-річчям в дня народження і 30-річчям трудової діяльності на елеваторі, відбувся вечір вшанування М. І. Богаченка. Багато теплих слів було сказано на його адресу, за бездоганну працю адміністрація елеватора преміювала Миколу Івановича іменним годинником. Голова Одеського облвідділу Валентина Іванівна Семенова подякувала Миколі Івановичу за активну участь в роботі клубу УТОГ, побажала йому нових творчих успіхів.

Сім'я Миколи Івановича, як і інших членів УТОГ, добре забезпечена матеріально, має просторий будинок, достаток в ньому. А діти, користуючись правами, які дає радянській людині Основний Закон, вже вносять свій посиль-

Розкрийницю фабрики пошиття та ремонту одягу, члена УТОГ Віру Луківну Ковальову недавно нагороджено Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР.

Любить свою професію Віра Луківна, кожне замовлення намагається виконати якнайкраще, чим приносить людям радість, добрий настрій. За це її поважають її вдячні замовники. В киші відгуків ательє мод № 10 фабрики «Індпошив» на ім'я Віри Луківни записано велику кількість подяк. Ось декілька з них: «Від усього серця хочеться сказати велике спасибі Вірі Луківні. На мою непоказну фігуру вона зшила винятково красиве пальто. Цим Віра Луківна ще раз показала свою високу майстерність», записала замовниця Макарецька.

А ось інший запис: «Ми дуже вдячні розкрийниці В. Л. Ковальовій та майстрам її бригади за доброту виконане замовлення. Прохаємо занести подяку в її особисту справу, а в день 8 Березня

Перед святковим вечором.

Фотоетюд Д. БУШТРУКА.

МАЙСТРИНЯ ДОБРОГО НАСТРОЮ

оголосити перед колективом фабрики. Мати і син Телягінні.

Постійні замовниці Лозинська і Петурова залишили такі слова: «Дякуємо Вірі Луківні за її золоті руки, за її вміння красиво одягнути людину. Нас радує її увага, доброта, ставлення до замовників. Прохаємо занести подяку в її особисту справу».

І таких записів багато. Уряд високо оцінив доблесну працю В. Л. Ковальової, нагородивши її орденом Трудового Червоного Прапора. Ударниця комуністичної праці В. Л. Ковальова систематично виконує виробничі завдання на 127 процентів при відмінній якості роботи, вміло керує бригадою, в якій немає відстаючих, передає свій досвід молоді. До вершин майстерності вона прийшла не легким шляхом. Ще в дитинстві через хворобу в неї наступило різке погіршення слуху, та все ж дівчина закінчила 7 класів масової школи. 1953 року поступила до Кіровоградського УВП, де одержала перші уроки кравецької справи. Невдовзі здібула дівчину направили до Києва на курси закрійників.

В 1959 році її переведено до міста Олександрії, де був філіал Кіровоградського УВП. Звичайно, як у кожного молодого виробничника, були в неї невдачі і труднощі. Та любов до праці, бажання дарувати людям радість привели її до вершин майстерності, принесли заслужене визнання і повагу замовників, яких вона обслуговує.

О. МАРКОВА.

Кіровоградська обл.

ЗВІДУСІЛЬ

АВТО-ПІЛОТ

Одного норвезького шофера, який перевищив швидкість на автостраді, поліцейський патруль спитав жартом: «У вас, часом, немає прав пілота?». На його превеликий подив шофер, понишпоривши в кишені, дістав ще й посвідчення пілота.

Здивований слуга порядку змушений був лагідно зауважити: «Віднині вам доведеться літати трохи вище».

ДВА СТОЛІТТЯ БЕЗ ТЮТЮНУ

Кожному курцеві, який закотів би відвідати село Татаріца, розташоване на березі Дунаю, неподалік міста Сілістра, довелось би брати із собою власний запас отруйного зілля. Бо не тільки в кожному будинку, а навіть і в крамниці тютюну знайти неможливо. Місцеві жителі його просто не визнають.

Втім, Татаріца цікава не лише такою особливістю. Тут живуть люди, прапідки яких ще два століття тому переселилися з Росії. Нащадки ж зуміли зберегти притаманний їм спосіб життя, традиції. І не дивно, що село часто відвідують кінематографісти. Але знати мешканця села з цигаркою в руках — то справа майже неймовірна. Однесельчани ще й досі не можуть вибачити своєму землякові Степану Афанасьєву його появу кілька років тому на телеекрані з люлькою, хоч той буквально клянується, що тримав її лише задля показу.

Редактор П. БУЛАТОВ.

Консультація нашого життя

ПІЛЬГИ ДЛЯ ЖІНОК-ТРУДІВНИЦЬ

«Партія вважає своїм обов'язком виявляти постійне піклування про жінку, про поліпшення її становища як учасниці трудового процесу, матері і виховательки дітей і господарки дому».

(Із Звіту Центрального Комітету КПРС XXV з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу).

Одним з основних принципів соціалізму є рівноправність жінки з чоловіком. Він закріплений і дістав свій дальший розвиток у новій Конституції країни. «Жінка і чоловік мають в СРСР рівні права», сказано в статті 35 Основного Закону. Здійснення цих прав забезпечується наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у здобутті освіти і професійної підготовки, у праці, винагороді за неї і просуванні по роботі, у промислово-політичній і культурній діяльності, а також спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством...»

Здійснюючи своє конституційне

право на працю, радянські жінки працюють у різних галузях народного господарства. На Україні, наприклад, кожний третій агроном, юрист, інженер — жінка. 55 тисяч жінок у республіці — наукові співробітники.

Велику турботу виявляє держава і про охорону праці жінок. Радянським законодавством забороняється залучати жінок до виконання важких робіт, використовувати на підземних роботах і роботах з шкідливими умовами праці. Суворо обмежено працю жінок у нічний час. Її дозволено тільки в окремих галузях і як тимчасове явище.

Забороняється залучати до роботи у нічний час, понаднормово і у вихідні дні, а також направ-

ляти у відрядження вагітних жінок і матерів-годувальниць, а також тих, хто має дітей у віці до року. Матерів, у яких діти не досягли восьми років, можна відправляти у відрядження тільки з їх згоди, так само і залучати до понаднормових робіт. Адміністрація підприємства чи установи в разі необхідності зобов'язана переводити вагітних жінок, матерів-годувальниць і жінок, які мають дітей у віці до одного року, на легшу роботу, зберігаючи за ними середній заробіток.

Жінкам надається відпустка по вагітності і пологах тривалістю 56 календарних днів до пологів і стільки ж — після з виплатою допомоги в розмірі заробітку. В разі ненормальних пологів або народження двох та більше дітей відпустка збільшується до 70 днів. За бажанням, до декретної можна приєднати щорічну тарифну відпустку, незалежно від стажу роботи на даному підприємстві.

Крім відпустки по вагітності і пологах, жінкам може бути надана строком до року неоплачувана відпустка для догляду за дитиною. Працюючим матерям, які мають дітей у віці до року, крім загальної перерви для відпочинку і харчування, надається додаткова тридцятихвилинна перерва для годування дитини не рідше ніж через три години. При наявності двох та більше дітей такі перерви збільшуються до години. Перерва включається в робочий час і оплачується в розмірі середнього заробітку.

Законодавство про працю забороняє відмовляти жінкам у прийомі на роботу і знижувати їхній заробіток з мотивів, зв'язаних з вагітністю і годуванням дитини. Воно ж зобов'язує адміністрацію за погодженням з профспілковою організацією забезпечувати жінок, які чекають дитину, путівками в санаторії та будинки відпочинку безплатно чи на пільгових умовах, надавати їм матеріальну допомогу. На тих підприємствах, де широко використовується жіноча праця, організуються дитячі ясла і садки, кімнати для годування немовлят тощо.

У нинішній п'ятирічці здійснюється ряд нових соціальних заходів, серед яких важливе місце займають заходи щодо поліпшення умов жіночої праці, охорони материнства і дитинства.

С. КАМЛИЦЬКИЙ,
юрист.